

I.—He mea kino mo te tangata te ata inu.

KAORE rawa e haurangi nga tangata kaore rawa nei e kai ana i te wai kaha, engari ka haurangi pea era e ata inu ana. He whakahaurangi hoki te tikanga o nga wai whakahaurangi. Kei roto te Arakora (ko te aitua tenei i roto i te waipiro), i te waina, i nga pia katoa a he mea kino te Arakora mo te roro o te tangata. Ahakoa e kainga ana te wai whakahaurangi e te tangata Karaiti, e te tangata e whakakahore ana i te Atua, kotahi anake te tikanga o te kai, ka rere ake te arakora, ki te roro; Ka kino te roro i te arokora ahakoa i iti nei te kai, a, ka tino kino e ka nui te kai; Kia marama tonu te roro, kahore he he e ka noho pumau tonu i te marama. He mea pai te noho kore haurangi i nga takiwa katoa, a ko tena te ahua o te tangata kaore rawa nei e kai ana i te waipiro; a ahakoa e iti rawa nei te kai waipiro he haerenga tera ki te haurangi; Ko era e kore rawa nei e kai ana i te mea whakahaurangi, e kore rawa e haurangi, a ahakoa kia taea ano nga karaihe 12 i mua o te haurangitanga he mea whakatata ki te haurangitanga te kai i te karaihe kotahi, no reira, e he ana te kai i te karaihe kotahi. Mehemea he iti noaiho te hiahia mo te kai waipiro, he mea iti te mahi whakarere i te kai; mehemea e nui ana te hiahia mo te kai, kua tata ki te oranga noatanga. He mea whakaatu mai na te Karaipiture te hinganga o nga Pirinihi, o nga Piriti o nga Poropiti hoki i te wai kaha, a he mea whakaatu mai hoki e nga whakapapa kaore he kaha o te tangata matau, o te tangata mohio, o te tangata whai mana, o te tangata kaha ranei ki nga whakawainga o te mea whakahaurangi. He iti te koa o te kai e ka whakaritea ki te nui o te whakatatanga ki te pari whakamataku. Nui atu te kaha ki te mahi i o tatou mahi ki te Atua ki te tangata ranei ki te kore tatou e kai i te waipiro, i te kaha ki te mahi mehemea e kai ana; No reira, me whakarere ranei e tatou te kai, ahakoa he ata inu to tatou, a kaua rawa e Kai? E whakahengia ana te tangata haurangi mo tona kai waipiro. Ehara ranei i te mea pai te kore kai i nga takiwa katoa?

II.—He mea kino te ata inu ki nga tangata e titiro mai ana.

He mahi whakaatu kia kainga e nga tangata ke te kai i nga mea whakamate i o tatou nei hoa. Ahakoa e kaha ana te tangata ki te whakamutu i tona kai, engari pea ka timata te kai o tetahi i te kitenga i aia e kai, ana a kaore te kaha o tera ki te whakamutu i tona kai, a ka hinga ka ngaro ia; no reira ka whakahaere ta te tangata kaha i te tangata ngoikore ki te he. Ko enei nga kupu o Paora "Kaua e whakamatea ki to kai te tangata i mate nei te Karaiti mona" (Roma xiv. 16).

He mea kino te ahua o te tangata e haurangi ana, a he mea ahua pai te mahi ata inu; engari ko tenei te timatanga o te haurangitanga ki te nuinga, te haerenga tuatahi hoki ki te ara e rere ana ki te mate.

He ata inu te timatanga o te kai o nga tangata e mate nei i te haurangitanga, a, i roa te taenga ki te kai nui. No reira e he ana te ata inu ko tera hoki te take i mate ai nga tangata haurangi. Kaore rawa i ki era ka haere ratou ki te haurangitanga, engari i haere ratou ki taua ara. Na hinga ana; ko enei hoki nga kupu a te Apotoro, "He mea pai ano kia kaua e kai kikokiko, kia kaua e inu waina, aha ranei, e tutuki ai tou teina, e hinga ai ranei, e ngoikore ai ranei" (Roma xiv. 21). "Te mahi tika ma tatou, ma te hunga kaha he pikau i nga ngoikoretanga o te hunga kaha kore" (Roma xv. 1). I ki a Ihu Karaiti "Ki te mea tetahi kia haere mai ki te whai i a au, me whakakahore e ia tana ake" (Matui xvi. 24).

I whakaritea e te Porowheta Mira te ata inu ki tetahi arawhata whakawhiti i tetahi awa hohonu, e taea ana te whakawhiti e tetahi; engari i te whai haerenga atu o te nuinga, ka taka ki te awa te nuinga o era e whai ra; He piriti te kore kai, he haerenga e ora ai nga tangata kaha me nga tangata ngoikore. "Me whakaaturia tonu te ara e ora ai, ara te piriti, a ka whakarera te arawhata."

Tera tetahi papa e piki ana i tetahi maunga i Weira he pari nga taha, a i mahuetia tona tamaiti i raro, haere ana ia i tetahi ara tutata engari he ara whakamataku, kaore i roa tona haerenga, ka rongo ia i te reo o tona tamaiti e karanga ana "E taku papa, haere ma te ara pai, e whai ana hoki ahau i akoe" i runga i tona

wehi mo tona tamaiti, i tere tona rere atu ki te ara pai." A, me kaua ranei e whai nga matua kotoa i te ara pai o te kai kore, kia whai haere ai o ratou tamaiti i te ara e ora ai ratou?

Mehemea e kino ana te kai i roto i te papara kaihe, e tika ana ranei te kai i te whare? Ko te putake o te haere ki te kai i te papara kaihe, he kai i te whare; i ruia hoki ki reira te puarpura o taua hiahia; ko te waipiro te pakiaka, ko te haurangitanga te hua; mehemea e kino ana te whakanui haere i te hua, me whakamatea te

pakiaka.

III.—He mahi whakaiti te ata inu i te mana o te tangata.

I ki tetahi minita, he tangata ata inu ia, ki tetahi tangata haurangi o tana takiwa kia kore rawa ia e kai waipiro; i utu mai tera; "e inu ana ranei koe?" ka whakautu atu te minita, "he wahi iti nei taku e kai ai." Ka ki mai te haurangi, "A, e ka kai iti koe, kaore ranei e puta mai ana te hiahia mo tetahi ano, penei me taku nei hiahia" ka whakautu atu te minita, "kaore rawa, mehemea ka pena ahau, ka ki ahau, e he ana ahau mehemea ka kai ahakoa e iti rawa nei;" ka ki mai te haurangi; "Na, e kai ana rapea koe i tau e hiahia ana" ka utu atu te minita, "Ae, pea" ka ki te haurangi; "Na, e kai ana hoki ahau i taku e hiahia ana, e ki ana koe, he mea pai te wahi iti mou, a, e kai ana koe i tera; a, e ki ana ahau e pai ana te wahi nui, no reira, e nui ana taku kai; he mea ngawari ki akoe te whakarere i to wahi iti; a he mea nui kia ahau te whakarere i taku wahi nui; e ki ana koe kia pehi ahau i toku hiahia; engari kia whai tonu koe i to hiahia; ko tenei ranei te ahua o to whakaatu i te mahi pehi hiahia o te tangata Karaiti?"

He nui rawa te tika o te whakatauki, ara; "He nui atu te mahi pai i te whakaatu i te mahi pai." E rite ana te tangata ata inu ki tetahi rakau whakaatu i te ara, engari kaore e haeretia ana e ia." Heoi tona kupu "Haere atu hainatia te pereti" engari ko te ki o te tangata e kaore rawa nei ia e kai ana "Haere mai, hainatia tahitia te pereti." E nui atu ana te kaha o nga tangata kore kai, ahakoa e takitahi ana ratou, ki te whakaora i nga haurangi, ki te kaha o te mano o nga tangata ata inu; E ka taka te tangata ki te poka o te haurangitanga, ma te ringaringa kaha anake ia e hapai ake; a, e iwikore ana te ringaringa o te tangata e kai ana i te karaihe waina, ahakoa kotahi nei, ki te hapai ake i era kua hinga.

E ki ana a Rata Nomana Ka, me etahi atu tangata tino mohio, e tata aua nga tangata e hemo ana ia tau ia tau i te waipiro ki te 50,000. Ehara i te mea pai ki te Atua kia ngaro enei, ko tona ki mai, "Haere, ki te whakaora i era e mate ana." Ka kaha nga tangata ki tenei mahi mehemea ka whakarerea e ratou te patara me te karaihe; mehemea kaore e whakarerea ana enei, kaore to ratou kaha.

Ko ia anake kei aia nei "nga ringaringa ma, e hara kore ana tona ngakau" e kaha ana ki tenei mahi. Ko te ki o te Atua. "Na, te tangata e matau ana ki te mea i te pai, a kahore e meatia e ia, he hara tera nona" (Hemi iv. 17). Tenei ano tetahi kupu Ana, "Ki te kore koe e pai ki te whakaora i te hunga e kawea ana kia whakamatea, i te hunga ano e meatia ana kia patua; te mea koe, nana, kihai i mohiotia e matou; e kore ranei te kai pauna i te ngakau e whakaaro? Te kai tiaki o te wairua, e kore ranei ia e mohio? E kore ranei e homai e ia ki te tangata nga mea e rite ana ki tana mahi?" (Nga Whakatauki, xxiv. 11, 12).

Heoi, e toru anake nga wehewehenga o nga tangata o te ao ki tenei mea ki te kai i te wai kaha, ara, nga tangata, e kore rawa nei ratou e kai ana, tuarua, nga tangata ata inu, tuatoru, nga haurangi; Ehara mo nga tangata kore kai te paparakaihe; Na ko wai o nga tangata whakahaere i nga ture e whakaae ana mo te huarangi aua tu whare; No reira; mo nga tangata ata inu aua whare; Na, ehara ra i te hiahia o nga tangata Karaiti ata inu kia tu tonu aua whare; kua kitea nei he kuaha era ki te Rewera. No reira kua rawa e hoatu i tetahi takoha hei pani atu i tetahi hinu ki nga rino hurihuri o taua kuaha.

I ki a Taare Pukitana, te tangata mahi pia, ko te whawhai o naianei, he whawhai o te Hahi me te kura ki te paparakaihe, a, he pakanga tenei o te Rangi ki te Reinga.

Kia maia tonu nga tangata katoa ana i tenei, kia uru ratou ki te taha o te Rangi whawhai ai.

Na te Karani Rore o Ingarangi tenei i tuku ki te perehi.

Na Pererika H. Penaha, minita, i whakamaori.

Kupu Whakamarama.

MENEMANA: He homai tenei i tetahi mea hei riwhi mo moihana e korerotia ana.

KORAMA: Mehemea e neke iho ana nga tangata i te hui i te nuinga e whakaritea ana mo te mahi, kaore e tika te whakahaere i te mahi, a, ko te ingoa o taua nuinga e whakaritea na he Korama.

ATEKIRA: Ko tetahi wehewehe o te Konetetuhiana.

KAPI: He pukapuka e rite ana nga kupu ki tetahi atu pukapuka.

TIAANA: He whakamutunga o te hui kaore ana i pou nga mahi me te whatarite hoki i te hui hei whakamutu.

KAARI MA: He Kaari whakaatu i te korenga o nga he o te nama ranei o te tangata e mau ana.

TIPENIHEIHANA: He whakarereanga tenei i tetahi ture, kia mahia tetahi mea e rere ke ana i taua ture

PANIHI: He hoatutanga i te whaina i tetahi mea ke ranei ki te tangata e hara ana.

TURE PAE: He ture iti nei, e tukua ana kia whakaritea e ia Rore e ia Rore mo ratou ano.

Te Konetetuhiana o nga Kore Takiwa.

Atekira I. Te Ingoa—Te Nuinga o Nga Mema o Te Rore—Kia Hia Nga Mema Mo Te Korama.

WAHI 1.—Me karangatia te ingoa o tenei Rore ko te Rore o , Nama , o te Initipenetana Oota o nga Kuru Teparo o te

Kaua e neke iho te nuinga o nga mema i te kotahi tekau, a e kore e tika te whakarere o te Kaata, mehemea kotahi tekau nga mema e pupuri tonu ana; Ka rite te korama mehemea e rima nga mema kei roto.

Atekira II. Te Pereti.

WAHI 1.—Kaua rawa tetahi mema e hanga e hanga e hoko mai, e hoko atu ranei, e kai, e hoatu ranei kia kainga e tetahi atu hei kai noa (haunga te kai hei rongoa) te waipiro, to pia ranei, te waina, te haita ranei; a me kaha tonu te mahi o ia mema o ia mema i nga tikanga tika katoa hei pehi i te hanganga i te hoko, i te kai ranei o enei mea. Ka tika ano te hoatu e te Karani Rore i tetahi ture takiwa, e homai ana ki roto i tenei Opirikeihana te whakarere i te kai i nga mea whakahaurangi katoa, a me ata hoatu te ingoa o aua mea whakahaurangi, ki roto i te pereti; nga mea e kino ana i tona takiwa.

Atekira III. Te Tikanga o Te Mema.

WAHI 1.—Kaore e tika te whakauru i te tangata hei mema mo tenei Rore mehemea kaore ano i tae ona tau ki te tekaumarua; a ka tika ano te mahi i tetahi ture e terai Rore te whakarite i te tau e tika ai te whakauru mai o te mema; engari me mutu mai i te tekaumawara o nga tau.

WAHI 2. *Te Whakaaturanga me te Pootitanga.*—Me ata tuhia te ingoa, te kainga, me te mahi o te Kanatieti, a me hoatu e tetahi mema o te Rore; a me ata korerotia e tetahi me komiti kia toru nga mema o tenei komiti ma te W.R.T. e whakarite i nga mema e rua, ma te W.W.T e whakarite i te mema tuatoru. Ma te komiti e ata titiro ki te tonu o te kanatieti a me whakaatu i to ratou ripota e ka huihui ano te Rore; a i taua huihui me ata pootitia te kanatieti; engari ka tika ano i etahi takiwa, ki te pooti i taua rangi ano, i whakaaturia mai te kanatieti; mehemea ki riro i te kanatietinga nga wahi tuatoru o nga mema e wha nei nga wahi Mehemea e rima nga paoro mangu, kua he te Kanatieti i te pootitanga; engari kaua e nehe iho nga paoro mangu i te wha mo te patu; Ka tika ano te hurihuri i te tonu, mehemea ka pera te hiahia o tetahi mema i taua hui rano, i te hui i muri atu ranei; engari kaua rawa i tetahi atu huihuinga.

WAHI 3. *Whakahokinga o te Whakaaturanga.*—Kaore e tika te tonu kia whakahokia te whakaaturanga o te Kanatieti, mehemea kua korerotia e te komiti; engari ka tika te whakahoki mehemea pai ana te nuinga o nga mema.

WAHI 4. *Whakaroaroanga.*—Mehemea ka kitea e te komiti he take; ka hiahiatia ranei e tetahi mema; ka tika te whakaroaroa i karoaroa i te ripota, i te whakaaturanga hoki (ehara tenei i te whakarere, a ka tika ano te patai mo te whakaaturanga).

WAHI 5. *Te hoatutanga o te Tiwhikete*—E ka mau tiwhikete te kanatieti, me hoatu tera e ia me te whakaaturanga; Mehemea kua ngaro tona tiwhikete; me matua whakaatu i te ngaromanga; a me whakauruatia ia kia rite ki te tikanga o te Wahi 2 o tenei Atikera.

WAHI 6. *Mo nga mema kua he i to ratou pootanga mo nga mema hoki kua peia.*—Kaore e tika kia whakaaturia tetahi kanatieti hei mema, kia pou rawa ano tetahi marama i muri iho i tona henga i te pootitanga, peinga atu ranei i te Rore i tetahi atu Rore ranei o tenei oota. A kaua e pooti-tia te kanatieti kua he, kua peia ranei, kia pou ano te wiki i waenganui o te whakaaturanga. Ka tika te whakaatu ano i te mema e mau ana i te tiwhikete, ahakoa kua he ia i te pootitanga i tenei Rore, i tetahi atu ranei; kaore e tika kia whakaurua ki tetahi atu Rore te mema kua whakatarewatia; kia tika ano tona tunga i te Rore i whakatarewatia ai ia engari me titiro ano ki te Wahi 1 o te Atikera IV. o tenei Konete-tuhiana.

WAHI 7. *Te Hainatanga o te Konetetuhiana.*—E ka rite te tu o te mema me haingatia e ia tenei Konetetuhiana.

WAHI 8.—Me whakaurua nga mema kaata i roto i nga marama e toru i muri iho i te tu o te Rore.

WAHI 9. *Te mema hoa.*—Ka tika kia mahia e te Karani Rore tetahi ture; kia whakaurua nga mema o tetahi rore hei hoa mo nga mema o te Rore ke—me whakarite hoki nga moni—me te mana o aua memahoa; E ka

haere mai tetahimema, he kanatieti hoa menia o tetahi rore, me hoatu hoki me tona pukapuka tonu he tiwhikete o tona Rore kia mohiotia he mema ia. Me whakaritea e ia te Wahi 2 o tenei Atikera; mana hoki e whakaatu ki tona Rore tona whakaurunga; E whai mana tonu ana tona ake Rore ki te hoatu ki aia te kupu pahi, te whakawa hoki i aia, mehemea ka whakakore ia i te Atekira II.; a e kaha ana te whakawakanga pei, whakatarewa ranei i aia; ki te hoatu hoki i te mana mo tera ki te Rore e hoa nei ia.

Me hoatu nga Tiwhikete me nga tikiti haerere ki nga mema toitu anake; Ma te mema ano e whakaatu tona haerenga atu ki tetahi atu Rore ki te Rore he hoa mema nei ia Mana hoki e whakaatu ki te Rore e haere atu ana ia, te Rore he mema hoa nei ia.

Atekira IV. Nga Takoha.

WAHI 1. *Nga takoha whakauru, me era atu mea o ia koata o ia koata.*—Kaua e neke iho nga takoha i era i whakaritea e te Karani Rore; engari mehemea kaore he ture whakarite; kaua e iti iho nga takoha whakauru i te rua hereni, nga takoha koata i te hikipene. Kaua e whakatarewatia te mema mo te kore utu i ora takoha; kia rua nga koata e nama ana; kia hoatu ano ki a ia he pukapuka whakaatu, a kia pou te marama kotahi i muri iho i taua whakaatunga: Kaore e whakakore ana te whakatarewatanga mo te kore utu i nga takoha i nga tikiri, i nga mea honore ranei o te mema. Mehemea kua pou te tau (ara nga koata e wha) a kaore i utu te mema i nga takoha mo taua takiwa; kua mutu tona mema tanga i tona Rore; a ma te whakauru hou anake e tika tona hokinga ki tona Rore ki tetahi atu ranei.

WAHI 2. *Te Whaina mo te kore utunga i nga takoha.*—Kaua e hoatu te kupu pahi ki te mema mehemea e nama tonu ana ia i nga takoha mo te koata; a kaore he mana o te mema ki te noho ki te Rore, ki te kore i aia te kupu pahi.

WAHI 3. *Te mema tanga e rite ana te roa me te oranga o te tangata; o te tau kotahi anake ranei.*—E whai mana ana te Karani Rore ki te whakarite i tetahi ture, ara, mehemea e hiahia ana tetahi mema ki te hoatu i nga takoha e rite ana ki nga takoha o nga tau e ruatekau i nga takoha e rite ana ki nga takoha o nga tau e ruatekau i te utunga kotahi; ma tera e whai mana taua mema mo te roanga o tona oranga; a ki te hoatu i nga takoha o nga koata e wha, e whai mana ana ia mo te tau kotahi; me utua tenei moni i nga ra whakamutunga o Hanuere o ia tau o ia tau, enei tu mema kei nga mana katoa o te Rore; e whai mana ana hoki nga ture katoa ki a ratou; engari, mehemea e tonu ana tetahi o aua tu mema, kia tukua ia ki te whakamutu e te haere tonu mai ki nga huihui; me whakarite tona tonu, mehema ka pooti pena nga mema o nga wahi e rua i roto i nga wahi e toru o nga mema.

Atekira V. Nga Apiha Me Nga Koata.

WAHI 1. *Te tikanga o nga ingoa.*—Ko enei nga apiha mo tenei Rore:—1, Te Waati Rangatira Teparā; 2, Waati Waiti Teparā; 3, Waati Hekeretari; 4, Waati Hekeretari Moni; 5, Waati Terehua; 6, Waati Hapihana; 7, Waati Maihara; 8, Waati Kaari; 9, Waati Heteri; 10, Waati Hoa Hekeretari; 11, Waati Tepute Maihara. Me pootitia nga Apiha timata mai i te W.R.T. tae noa ki te Waati Heteri; Ko nga Apiha nama 10 me nama 11 ma te Hekeretari me te Maihara e whakarite.

WAHI 2. *Te tikanga e rite ai nga mema hei Apiha.*—E ka tu te Rore mo nga koata e toru kaore e tika kia whakaritea tetahi hei W.R.T. i te kore ano mahi ia i tetahi o nga mahi apiha ke i te koata toitu, a ka tika kia whakaritea e te Karani Rore tetahi ture whakarite i tenei; mehemea kua rua nga koata o tetahi Rore e tu ana; kahore e whai mana te kanatieti hei apiha, mehemea kaore ano ia i uru ki nga tikiri tuarua tuatoru ranei.

WAHI 3. *Te tikanga mo nga Apiha e ngaro atu ana.*—Mehemea e ngaro atu ana tetahi apiha i nga huihuinga e toru, a kaore e whai tikanga tona ngaronga atu, ka tika te whakakorenga i tona apihatanga, mehema e pooti pena ana nga wahi e rua o nga wahi e toru o nga mema.

WAHI 4. *Te tikanga whakakapi.*—Ka tika te whakakapi i nga nohoanga e hapa ana i nga takiwa katoa; a me hoatu nga honore o te nohoanga ki te mema e noho ana i te mutunga o te koata. Mehemea e ngaro ana te W.R.T. ma te W.W.T. e noho ki toua tiea, mehemea e ngaro ana te W.R.T. me te W.W.T. hoki, ma te P.W.R.T. o mua, e whakakapi. Mehemea e ngaro ano nga Apiha katoa e rite nei hei tumuaki; Ma te Hekeretari ma tetahi atu mema ranei e karanga ki te Rore, a ma te Rore e pooti mo tetahi mema whakakapi i te tiea mo taua takiwa; ka tika te hoatu e te Apiha e rite ana mo te tiea i te tiea ki te K.W.R.T. ko tona Tepute ranei ki tetahi P.W.R.T. ranei.

WAHI 5. *Nga koata me nga takiwa e pooti ai.*—Me timata nga koata i nga huihuinga tuatahi o Pepuere, o Mei, o Akuhata, o Nowema. Me ata pootitia nga Apiha o te koata ki te pooti tikiti, me whakawahia i te huihui tuatahi o ia koata, o ia koata.

Atekira VI. Nga Mahi o Nga Apiha.

WAHI 1. *Te Pati Waati Rangatira Teparā.*—Hei P.W.R.T. te W.R.T. o te koata i murio te koata e tu ia hei

W.R.T. mehemea kei te Rore tonu ia. Mehemea e ngaro ana ia ma te P.W.R.T. o mua atu e whakakapi i tenei tiea. Ko enei ana mahi; mana e titiro ki te tikanga o nga karakia, o nga whakawahinga, e whakapai nga henga o nga tuohu me nga tohu, mana e whakaako i nga kanatietietietie ki te Ritueria; mana hoki e uiui e whakaatu hoki i nga tangata e haere manuhiri mai ana.

WAHI 2. *Te Waati Rangatira Teparā.*—Ko tenei te tino Apiha whakahaere i nga mea o te Rore, Mana te mahi tumuaki i nga huihuinga, e whakarite i te Konetetuhiana me nga ture o te Karani Rore, me era atu tikanga o te oota; me titiro ia mehemea e whakarite ana nga Apiha i o ratou mahi; mana e whakarite i nga Apiha me nga komiti kaore ano i whakaritea ketia. Mana te mahi titiro i nga pootitanga; e whakaatu hoki i nga pootitanga e ka mutu, kua e pooti, engari ka tika tana pooti mehemea e rite ana nga taha e rua kua poto hoki te pootitanga o nga mema katoa. Mana, me te Hekeretari e karanga i nga hui, ehara nei i nga hui e ata whakaritea ana mehemea e tono mai ana nga mema e whitu (me ata tuhituhia te tono); mana e hainga, nga pukapuka katoa ara nga tieki, nga tiwhikete nga kaari; e hoatu mai ana e to Rore kia hainatia; mana e titiro ki nga ritana, ki nga moni hoki mo te Karani Rore; a mana hoki e titiro mehemea kua rite te pukapuka taumau o te Terehua, i mua o te whakawahinga o taua Apiha—mana hoki e mahi i era atu mahi o te Ritueria o te Rore hoki e apiti ana ki tona apihatanga.

WAHI 3. *Nga mahi o te Waati Waiti Teparā.*—Hei hoa tenei Apiha mo te Waati Rangatira Teparā i ona mahi; e whakakapi i tona mahi e ka ngaro ia; Kei aia hoki te mahi tiaki i nga tatau me nga ruma tuatahi o te Rore.

WAHI 4. *Nga mahi o te Waati Hekeretari.*—Ma te Hekeretari e tuhituhi i nga mahi katoa o te Rore, kua ia e whakaaro tuarua, mana e tuhi i nga reta katoa o te Rore; e whakaatu i nga huihui kotoa e karangatia ana e te W.R.T. e titiro hoki mehemea e tika ana nga moni e utua atu ana i nga huihui era anake.

E ka mutu te koata mana e tuhituhi e tetahi pukapuka whakaatu i nga mahi katoa o te Rore mo taua koata, me nga ritana hoki e tukua atu ana ki te Karani Rore, ma te W.R.T. e titiro e haina hoki i tenei. Mana hoki e mahi nga mea katoa e kiia mai ana e te Rore, i nga mahi hoki o te whakawahinga; a e ka mutu tona koatu, maua e hoatu i nga pukapuka katoa, me nga mea o tona Apihatanga ki te mema e whakakapi ana i aia, kua e roa atu i te wiki tenei tukunga atu. Mana e whakaatu ki nga Rore katoa te ingoa me te mahi, me te kainga hoki o nga tangata katoa e peia ana, e whakakorea ranei e te Rore, e whakatarewatia ana ranei mo te hara haunga te whakatarewatanga mo te kore utu i nga takoha.

WAHI 5. *Nga mahi o te Waati Hekeretari Moni.*—Mana e tiaki i nga pire, me nga pukapuka whakaatu i nga moni o te Rore, e tuhi i nga moni katoa e tukuna mai ana e nga mema; me hoatu tonu e ia i enei moni ki te Terehua; ma te Terehua e whakahoki mai te pukapuka whakaae i taua hoatutanga o nga moni. I te ahiahi o te whakawahinga me tuku e ia ki te Rore, he pukapuka whakaatu i nga moni katoa o te whakaurunga me nga takoha o te koata, me era atu mea katoa kia tika ai te ritana o te Hekeretari ki te Karani Rore.

Mana e hoatu ki te tangata whakakapi i tona apihatanga, nga pukapuka me nga mea katoa o te Rore. Me whakaritea hoki e ia nga mea katoa e homaitia ana e te Rore kia mahia e ia.

WAHI 6. *Nga mahi o te Waati Terehua.*—Mehemea, kua whakaturia e te Rore tetahi ture kia hoatu e te Terehua tetahi moni whakakapi, me te whakarite hoki e ia i nga tangata whakakapi, me pera ia; me utu ia i nga moni katoa e kiia peratia ana e te W.R.T. kua ata hainatia nei hoki e te W.H. a ko era anake e utua e ia; ki a ia tokoto ai nga moni katoa o te Rore, a mutu noa tona mahi tiaki moni, engari mehemea ka tonoa mai e nga tangata whai mana to hoatutanga i ana moni katoa me hoatu e ia. Me ata tuhituhia nga moni katoa e tae mai ana ki aia, me nga moni katoa e utua atu aua e ia, a, e ka tonoa mai me hoatu e ia nga pukapuka, nga moni me nga mea katoa o te Rore, kei aia nei te tiaki ana ki tona riwhi; ki te tangata ranei e whakaritea ana e te Rore mo tona wahi; ka mutu tona koata me hoatu e ia tetahi ritana—me mahi hoki ia i nga mahi katoa e kiia mai ana e te Rore.

WAHI 7. *Nga mahi o te Waati Maihara.*—Ki te W.M. te mahi o nga Rikeria, me era atu taonga o te Rore, e kore nei e tiakina ana e etehi atu Apiha; a ka mutu tona apihatanga me whakaatu tuhituhi ia te pehea ranei o aua mea; Hei hoa ia mo te W.R.T. i tona mahi pehi raruraru, mana e tiro tiro i te pooti tikiti, mana hoki e tatau i nga tangata e pooti ana; mana te mahi whakaatu kanatietietie; me mahi ia i era mahi katoa e kiia mai ana e te Rore, e te Ritueria ranei.

WAHI 8. *Nga mahi o te W. Kaari, me o te W. Heteri.*—Kei raro enei i te W.W.T. i te mahi tiaki o nga tatau, me nga ruma tuatahi o te Rore.

WAHI 9. Hei hoa mahi te Waati Hoa Hekeretari, me te Waati Tepute Maihara, mo te Waati Hekeretari me te Waati Maihara, i nga mahi kotoa e homai ana kia mahia e raua.

WAHI 10. *Whakariteritenga.*—Me mahi nga Apiha i enei mahi kua ata korerotia nei, me era atu mahi e whakaritea ana e te Konetetuhiana; me nga tikanga, ture, me te Ritueria hoki, me era mea katoa o te Oota; i te mea ranei e whakaritea ana i runga i te pooti o te Rore.

Atekira VII. Nga Tikiri.

(E whai mana ana nga Karani Rore, ki te whakarite i etahi atu ture hei whakakapi i enei o tenei Atekira, a mehemea ka pera, me homai i enei kupu ki mua o aua tu ture:—

[KIA MOHIOTIA.—Tena i whakaritea e te Tino Karani Waati Rore te ture, kia hoatu te mana ki nga Karani Rore katoa, kia mahia e ratou o ratou ture hoatu Tikiri, engari kua e wahia te Rituera me te mahi kaore nei e tuhituhia ana. Na reira ka whakaturia e tenei Karani Rore enei ture hei whakakapi i nga ture o nga Rore ke (ma te Tino Waati Karani Rore e whakamana i enei ture).]

Mehemea kaore i whakaritea etahi ture ke; ka mau ano te mana o enei ture i raro nei pera me era atu Atikera.)

WAHI 1. *Te ritenga o te mema mo nga tikiri.*—E ka pou te marama kotahi o te mema (kua tae nei ona tau ki nga tau kotahi tekau ma waru) i roto i te tikiri, kua tika ia mo te Tikiri tuarua; a, e ka pou te marama kotahi i muri iho o tona taenga ki te Tikiri tuarua kua rite ia mo te Tikiri tuatoru. Kahore e tika kia hoatu te Tikiri ki etahi atu; engari ka tika mehemea he mema o te Kaata i te whakaturanga o te Rore hou, ka tika ano hoki mehemea ka homai te pukapuka, whakaatu pera e te Karani Waati Rangatira Tepara, e tona Tepute ranei (kua rawa e hoatu e tenei ki te mema kaore ano nei i tae ona tau ki nga tau kotahi tekau ma waru) ma nga mema Tikiri te Rore o taua mema nei e tono mo tenei pukapuka whakaatu. A mehemea e apiti ana te Rore ki tetahi Temepara, ma te pooti o taua Temepara.

WAHI 2. *Te tononga me te pootitanga mo aua tikiri.*—Mehemea ka hiahia tetahi mema mo te Tikiri, ma ratou e whakaatu o ratou hiahia ki te W.H.M. o te Rore takiwa, me utu hoki ki aia nga moni whakauru. Ma te W.H.M. e hoatu ki ia Kanatieti, ki ia Kanatieti tetahi tiwhikete mo tenei tono, a, i te taima tika me whakaatu i te tono ki te Rore. Ma nga Kanatieti e hoatu o ratou tiwhikete i te huihui whakatu Tikiri; a, i taua takiwa me pootitia aua Kanatieti. Mehemea ka whiua nga paoro pango e toru, kua mate tera Kanatieti a me whakahokia ki aia tona tiwhikete me te ata tuhituhi ki runga i tona matenga, me te ra i mate ai; a kua e homai ano e ia taua tiwhikete kia pou ano nga marama e toru. Ka tika te pooti i te tono o te Kanatieti i taua hui ano mehemea Ko enei nga Apiha o te Temepara:—1, Tikiri Tepara; 2, Tikiri Waiti Tepara; 3, Tikiri Hekeretari; 4, Tikiri Hekeretari Moni; 5, Tikiri Terehua; 6, Tikiri Hapihana; 7 Tikiri Maihara; 8, Tikiri Kaari; 9, Tikiri Heteri; 10, Tikiri Hoa Hekeretari; 11, Tikiri Tepute Maihara. Me pootitia nga Apiha tae noa ki te Tikiri Maihara; Ma te Tikiri Waiti Tepara e whakatu i mama 8 me mama 9; Ma te Hekeretari me te Maihara e whakatu o ratou hoa, ara, a mama 10, me mama 11; Me timata nga takiwa i Pepuere; i taua takiwa me whiriwhiri me pooti mo nga Apiha—a me whakawahia i te hui i muri mai o te pootitanga; e rite ana nga mema Tikiri hei Apiha, engari i muri o te pootitanga tuatahi, me wharitea te W.R.T., te Tikiri Tepara, te T.K.W.R.T., ranei hei Tikiri Tepara.

WAHI 12. *Te Whakakorenga o te mema.*—Mehemea ka peia, ka whakatarewatia ranei te mema i te Rore; ka peratia ia i te Temepara. Kua e tukua te uru atu o te mema ki nga mahi mehemea e nama ana ia i ona takoha mo taua takiwa; kua hoki e tukua te noho o te mema kaore nei i aia te kupu pahi o taua koata, me te kupu pahi o te Tikiri o taua Temepara e tuwhera nei.

WAHI 13. *Nga ritenga ke.*—E whai mana ana enei ture i raro nei me enei Atekira me te Konetetuhiana o nga Rore o raro ki nga Tikiri Temepara, ki o ratou mema hoki; me whakaritea hoki enei ture kia tika te mahi i roto i nga Temepara. Ara enei Atekira, te I., II., VI.; me te X., me enei wahi o era atu Atekira, Wahi 4, 6, 7, 8, o te Atekira, III., Wahi 3, 4, o Atekira V., Wahi 4, o Atekira IX.

Atekira VIII. Nga Hara Me Te Whakawakanga.

WAHI 1. *Te hamenetanga me te Komiti.*—Mehemea tera he take e ki ai tetahi mema kua hara tetahi atu mema i nga ture o te Oota, ma taua mema e whakaatu, ki te W.R.T. me ata tuhituhia te hara; a ma te W.R.T., e whakaatu i te hara ki tetahi komiti e toru nei nga mema mana e whakarite, me ata huna e ia te ingoa o nga kai whakapae, me o te tangata e whakapaengia ana. Ma te komiti e hoatu tetahi kapi o te hara ki te tangata ka whakawakia nei; ma ratou hoki e hamene te tangata e whakapaengia nei me nga kai whakapae ki te haere mai kia whakawakia, me whakaritea e ratou te wahi me te ra o te whakawa; a i taua wahi, i taua ra hoki me huihui taua komiti, me whakarongo ki nga kupu, me ata tuhituhia hoki e ratou a mehemea ka tonoa mai e te Rore me hoatu ki a ratou.

WAHI 2. *Te Ripota me te Whakawakanga.*—Ma te komiti e tuku atu i te ripota me te whaina e tika ana ki to ratou whakaaro, mehemea i tika te whakapaenga. Me whakatakotoria te ripota ki te tepu a tae noa ki te hui o muri; a me hamenetia te tangata e whakapaengiatia ki taua hui a me whakaritea e te Rore taua mahi. Mehemea ka ki tetahi mema kia korerotia taua ripota, me korerotia, engari kua e apitiria mai tetahi atu mea ki taua ripota. Ka tika ano te whakahoki i taua ripota, kia ata kohikohia ano he kupu mo taua take; Me whakarongo ki te korero o te tangata e whakapaengiatia; ka mutu tona korero me haere ia ki waho. A ma te Rore e ata whakawa,

a, ka kitea tona he, me whakaritea he utu; a ka mutu me whakaaturia ki aia. Ka tika te hurihuri i nga whakaaro o te Komiti i mua o te whakamutunga o te whakawakanga. Na mehemea ka kitea te he o te mema me peia, me whakatarewatia, me whainatia, me riria ranei ia; a i nga take katoa i hara ai ia i whakawakia hoki i runga i te Atekira II.; a mehemea kaore ia i peia, me ata whakahokia mai ano ia, me te utu hoki i tona whaina.

(Kaua e whakahokia te mema kua peia mo tona hara e tetahi atu Rore, ma tona anake, ma te Rore i pei nei i aia; engari ka tika te hoatu i te pukapuka o taua Rore ki tetahi atu Rore kia whakahokia ia. Mehemea kua whakatarewatia te mema mo te tau kotahi, ma tera e mutu ai tona mematanee i roto o te Oota.)

WAHI 3. *Te ngaronga o te tangata e whakapaengiatia.*—Mehemea kaore e puta mai ana te tangata e whakapaengiatia, i te taima i hamenetia ia, a kaore i homai i te take e ngaro ai ia; ma te Rore e ata whakawa i tona hara, me pera mehemea kei reira ano ia, me panihitia ranei ia mo tona whakakeke.

WAHI 4. *Te whakarere ke i te whakawakanga.*—Mehemea ka whakaae te tangata e whakapaengiatia ki tona hara, ka tika, mehemea e pai ana te Rore, kia panihitia tonutia ia mo tona hara, kaua e roa te ata mahi i te whakawakanga.

WAHI 5. *Nga Pooti.*—Ko nga pooti katoa o te Atekira me pooti tikiti; a ma te rua o nga wahi o nga wahi e toru, e whakahe ai, e panihi hoki i taua tangata.

WAHI 6. *Te whakakorenga i te Atekira II.*—Mehemea ka whaki na, ka kitea ranei te whakakorenga o te Atekira II. e tetahi mema, mo taua hara ka ngaro ai ona honore ona tikiri hoki o te Oota e mau nei ki aia; a mehemea kaore ano ia i whakahokia i roto i nga wiki e wha i muri iho o tona whakaaetanga, i te kitenga ranei o tona hara; me kiia ia he tangata kua peia.

WAHI 7. *He Karanga ke atu.*—Me tuku nga karanga ki te Tepute Takiwa, me tukua tuhituhi atu enei karanga i roto i nga ra kotahi tekau ma rima i muri iho i te taunahitanga o te whaina, a, me tonoa, me to korero hoki o te take e karangatia ana, me ata tuku atu ki te ringaringa o nga tangata e ki nei ia e he ana to ratou whakawa. A ma enei e tuku atu ki te Tepute Takiwa taua karanga, me nga ripota i roto i nga ra tekau ma rima. A, ma taua tangata e whakapumau, e whakakore, e whakarere ke ranei taua utu (*me titiro ki te konetuhiana Atekira VII., Wahi 2*). Mehemea ka whakaae te takawaenga, me kawea tonutia taua take ki te matapuna rawa.

Atekira IX. Te Haerenga Ki Waho Me Te Tikanga Kaari.

WAHI 1. *Te haerenga ki waho o te Oota.*—Mehemea e toitu ana te mematanee o tetahi mema ka tika tona whakarereenga i te Oota mehemea ka tukua e ia te pukapuka whakaatu i tera ki te Hekeretari, a me takoto taua pukapuka ki runga i te tepu ki te huihui o muri iho, a i taua hui, me ki te W.R.T. kia tangohia ki waho tona ingoa i roto i te pukapuka o nga ingoa o nga mema; kaua e pooti te Rore mo tenei.

WAHI 2. *Nga kaari whakaatu, me nga kaari mo te haererenga.*—Me rite enei ki te ahua e whakaritea ana e te Tino Waati Rangatira Rore. A me hoatu enei ki nga mema e patai ana, mehemea kahore o ratou nama, o ratou he ranei. E whai mana ana te kaari haerere mo te takiwa kua utua nei nga takoha.

WAHI 3. *Te mana o te Kaari.*—Ka tika te uru o te mema kei aia nei te kaari whakaatu ki tetahi Rore, mehemea e pooti pena ana taua Rore; engari e whai mana ana taua kaari mo te koata anake i hoatu ai; a, e whai mana tonu ana te Rore nana nei te tuku i taua kaari, ki te whakawa i taua tu mema a kia uru ano taua mema ki te Rore ke, a kua whakaaturia taua urunga.

WAHI 4. *Nga mema e haerere ana.*—Mehemea ka hiahia tetahi mema e haerere ana ki te haere toro atu ki tetahi Rore, me ata tirohia tona kaari haerere i te ruma tuatahi, a kaua hoki ia e tukua ki te Rore mehemea kaore i aia te kupu pahi o te haerere; te mohio hoki ki te mahi o te Rore i te tikiri e mahia ana.

Atekira X. Nga Ture Pae Me Nga Mahi Whakarere Ke.

WAHI 1. *Nga ture pae.*—Ka tika te whakarite e tenei Rore i nga ture pae nga era atu tikanga e kitea nei te pai, haunga te whakakore i etahi o nga tikanga o tenei Konetetuhiana, i nga ture, tikanga ranei o tenei Oota; a ma te Karani Rore e whakamana i enei ture pae, ture ke atu ranei; a i te takiwa kaore ano i whakamana noatia e te Karani Rore, ma te K.W.R.T. e whakaae.

WAHI 2. *Nga mahi whakarere ke.*—Kaore e tika te whakarere ke i etahi o nga mea o tenei Konetetuhiana, i mua o te tukunga atu i te tono mo tenei ki te Tino Waati Karani Rore, a me ata tuhituhia taua tono, me hainatia e tetahi Tepute a me whakaurua ki roto ki te pukapuka o nga mea o te Rore i te taima e hui ana te Karani Rore. A, i te hui i muri iho, me ata korerotia taua tono, a ka tika te whakarere i etahi o nga mea o roto, te mahi ke ranei, te whakaroa ranei, ma te huinga o nga mema o taua takiwa e whakarite i enai mea, a i te tirohanga whakamutunga, mehemea e pooti pena ana nga mema e rua o nga mema e toro, me whakaurua taua tono hei ture o te Konetetuhiana. I te takiwa e hui ai nga mema whakarite o ia Rore i te hui o te T.W.K.R. mehemea e pooti ana ratou katoa, ka tika te whakatarewa i te wahi tuatahi o tenei Konetetuhiana, a mehemea ka pooti nga mema e wha o nga mema e rima mo tetahi ture whakarere ke, me ata korerotia taua tono a me pootitia.

He Ture Pae Whakamatao O

Rore, Nama

(Kahore he mana o nga ture pae kia ata whakamanatia ano e te T.W.K.T. e te K.W.R.T. ranei.)

Nga Huihuinga.

- Me huihui tenei Rore i te ahiahi o te ra o ia wiki.
- Ko te haora e huihui ai ko te o nga haora, a me whakamutu te hui i te o nga haora, ka tika ano te whakaroa mehemea ka pooti pena te Rore.

Nga Whaina, Nga Panihi, Me Nga Mana.

- Nga whaina mo te ngaromanga atu i nga hui.*—Ko tenei te whaina mo enei Apiha e nga ngaro ana i te karangatanga o nga ingoa, ara mo enei apiha te P.W.R.T., W.R.T., W.W.T., W.H., W.H.M., he mo era atu Apiha he
- Te kore mauranga mai o nga pukapuka.*—Mehemea ka wareware tonu te mau mai i nga pukapuka ki nga huihuinga kua whakaritea; me te whaina mo ia warewarenga.
- Mo te kore tiaki i nga turoro.*—Mehemea ka whakakohore te mema ki te tiaki matara i nga turoro i nga po e whakaritea ana mo taua mahi e te komiti turoro; u runga i te 21 o enei ture pae, me whainatia ki te mo ia po e kore e tiaki ana; engari mehemea ka kimihia he tangata whakakapi ka whakaatu ranei i tetahi take tika mo te kore tiaki, ki te komiti kua e whainatia.
- Te utunga o nga whaina.*—Ka whakaritea nga whaina, mehemea kaore e utua tonutia, ma te W.H.M. e tuhi ki te pukapuka, a ka rite ki te takoha taua nama, na kaore e taea e te Apiha e te mema ranei te pooti; kua hoki e hoatu ki aia te kupu pahi, kia utua ano aua whaina.
- Nga take e tika ai te kore utu i nga whaina.*—Ko nga take e tika ai te kore utu i nga whaina ko te turorotanga ko te ngaronga ranei i te mahi i tetahi mahi whai take; Kaore e tika etahi atu whakakorenga, mehemea kaore e whakamaramatia taua whakakorenga i te pooti o te Rore.
- Mo te korerorero pokanoa.*—Mehemea ka korerorero pokanoa ka whakapuakina e tetahi mema te ingoa o te mema i pooti whakamate i te Kanatieti whakauru; ka tutara ranei i te mahi o tenei Rore ki nga tangata o waho; me whainatia, me peia ranei, me whakatarewatia ranei taua mema kia rite ki te whakawakanga o te Rore, a mehemea ka whainatia, kua e neke iho te whaina i te.
- Ki te whakaae atu tetahi mema ki te tono mai o te tangata, ehara nei i te mema; ka whaki atu i nga mahi ngaro i nga kupu pahi, nga tohu ranei o te Oota; ki te mema ranei ehara nei i te mema toitu a i taua mahi whaki ka mohiotia nga mahi o tenei Rore e kore e tika kia mohiotia; me pooti te Rore mo te pei i taua mema.
- Mo te mahi tika.*—Mehemea ka kanga, ka korerorero ranei i nga kupu kino, whakahouhou, ka kore ranei e whakarongo ki te karanga o te tiea mo te pehi raruraru; ki te mahi ranei i tetahi mea kino ki te Apiha, ki te mema ranei; te mema e mahi penei ana me whainatia ki te me peia ranei, me whakatarewatia ranei e te Rore.
- Mo te noho pai.*—Mehemea ka korikori te mema, a i tera ka kino tona ingoa, te ingoa ranei o Oota, me panihitia ia e te Rore, me peia ranei.

Nga Moni Whakauru Nga Takoha Hoki.

- Whakaurunga.*—Te moni mo te whakaurunga ki tenei Rore me mo nga tangata tane kua pakeke me mo nga wahine, me nga tane kaore ano nei i tae o ratou tau ki te tekau ma waru, me mo nga mema taitamariki hoki o nga Temepara tamariki kua kotahi nei to ratou tau ki te Temepara, e mou mai hoki i te tiwhikete o taua Temepara me.
- Nga takoha.*—Me homai e nga tane pakeke o tenei Rore te ki nga moni o tenei Rore me homai e nga wahine me nga taitamariki kaore ano i 18 o ratou tau hoki te i ia koata i ia koata, me utua i te timatanga o te koata.
- Nga Kaari.*—Ka tika te tuku mai i nga mema o te Oota ki tenei Rore i runga i te mana o te kaari e ka utu i te mo nga tane pakeke, i te mo nga wahine, me utu ratou i te takoha e tae ana i ia wiki, i ia wiki o te koata.
- Mehemea ka hiahia te mema ki te kaari ma o te Rore ka tika te hoatu mehemea kaore o ratou nama ki te Rore, te utu mo te kaari ma he Te utu mo te kaari haerere he me utua hoki te moni mo nga koata e rite ana ki te roa o te takiwa e whai mana ana te kaari.

Nga Moni o Te Rore.

- *Hei aha nga moni o te Rore.*—Hei utu i nga mea, i nga mahi o te Rore, hei utu hoki i te moni e tika ana hei takoha ki te Karani Rore.
- —Kaua e hoatu te moni mo tetahi atu mea ke atu i era e whakaritea ana e te 16 o enei ture pae; engari ka whai mana te pooti o nga mema e rua o nga mema e toru, e ka pooti i te huihui kua ata whakaritea; engari kaua rawa e hoatu i nga moni o te Rore mo tetahi mea e hara i te mahi Tepara.

Nga Komiti.

- —Kia toru nga mema o nga komiti mehemea kaore e rere ke ana te whakatu. Ko te tangata e tuana te ingoa tuatahi te kai karanga i te hui komiti.
- *Te Komiti tuturu.*—Ma te W.R.T. i te ra e whakawahia ai ia, e whakatu i enei homiti mo tona koata ara. Te komiti mo nga moni; Te Komiti tiaki i nga turoro; Te komiti haerere ki nga whare.
- —Ma te Komiti moni, e ata titiro ki nga pire katoa e homai ana kia utua e te Rore, a i te mutunga o te koata me ata titiro nga pukapuka o te W.H.M., me o te W.T.; a me whai kupu ki te peheatanga ki te Rore.
- *Te Komiti tiaki i nga turoro.*—Kia toru nga mema tane, kia toru hoki nga mema wahine i tenei komiti; Ko ta ratou he haere atu ki te turoro i roto i nga haora e 24 i muri iho o te whakaaturanga mai o te turorotanga o tetahi mema; me hoatu e ratou nga mea katoa e tika ana mo te whakamarie i te turoro; a mehemea ka tika te whakarite i nga kai matara i te po, ma ratou e whakarite kia rua nga mema hei matara mo ia po, mo ia po; me timata te karanga o nga mema e tuhia tuatahi ana i te pukapuka o nga ingoa o nga mema, me mahi pera hoki nga mema o te komiti e ka tae ki o ratou ingoa; me kaha tonu te whaina i nga mema e whakakahore ana i tenei mahi (me titiro ki Wahi 5).
- *Te Komiti haerere ki nga whare.*—Ma enei e haere ki te titiro i nga mema kua ngaro nei ratou i nga hui e toru (ki te kore i whakaaturia mai taua ngaromanga), a ma te komiti e ripota mai i te huihui i muri mai.

Nga Tikanga Ke.

- *Nga tau o te Kanatieti.*—Kaua e whakaurua te tangata kaore nei i tae ona tau ki nga tau e
- *Te Whakatunga Apiha.*—Kaore e tika te whakatu i tetahi apiha e hapa nei i aia te nuinga o nga pooti.
- *Nga kai Tiaki.*—Ma tenei Rore e whakatu nga Kai Tiaki e toru, ma ratou e whakahaere nga tikanga o tenei Rore e apiti ana ki nga ture o te whenua; me whakaturia enei i te huihuinga whakamutunga i Oketopa o ia tau, o ia tau.
- *Nga Tikiri.*—Nga huihui hoatu Tikiri, o tenei Rore, ko nga huihui tuatahi i Hanuere, Aperira, Hurae, i Oketopa hoki; me whakamutua te hui i mua o te takiwa e whakaritea ai mo te mutunga, ara i nga minuete e 45 i mua o tera atu whakamutunga, a i taua takiwa me hoatu nga tikiri (titiro i te Konetetuhiana, Atekira VII.)
- —Nga moni whakauru ki te Tikiri kia me hoatu i te tononga mo te Tikiri.[Kaore he tikanga o tenei mehemea e apiti ana tenei Rore ki tetahi Tikiri Temepara, titiro ki te VII. o nga Atekira.]
- *Whakarereanga ke o nga ture pae.*—Kaua rawa e whakarereanga ke e whakakorea ranei etahi o enei ture pae; mehemea kaore i moihanatia te penei ki te Rore, me tuhituhia taua moihana, a kia kotahi te wiki e ata whakaaro ana te Rore katahi ka pootitia, mehemea e whakaae ana nga mema e rua o nga mema e toru, me whakatuturutia taua whakarereanga ke.

Nga Ture O Te Oota.

Nga Mahi O Te W.R.T.

- —Ko tenei te mahi o te W.R.T. ara te pehi raruraru, te whakahaere i nga mahi katoa o te Rore, kia whano mutu ai kia tika hoki ai te whakapou.
- —Mana te mahi whakamarama i nga uiuinga, i nga tono katoa hoki, a i mua o te pootitanga me patai ia "Kua rite ranei te Rore mo te pooti ki tenei mea;" a kaua e whai kupu tetahi mema i muri o tona tunga ake ki te tuku i te moihana kia pootitia e te Rore.
- —He pooti ano to te W.R.T. mehemea e rite ana nga taha o nga tangata e pooti ana; kaore rawa ona pooti e ka pooti tikiti; i nga takiwa ke kaua rawa ia e pooti. Mana te mahi whakaatu i te peheatanga o nga pooti; Kaua rawa e korerorerotia ona kupu whakaatu; engari mehemea kaore e tino marama ana tetahi mea mana

e patai atu i te whakaaro o etahi atu.

- —Mana te mahi korero i te mea e raruraru ana nga mea o te Rore; me tu ia e ka korero, mana te mahi whakarite i nga mea e korerotia ana, engari e kaha ana te mana o te Rore ki te pooti, mehemea e ki ana tetahi e he ana tona whakarite. Kia kotahi anake te tunga o ia mema ki te korero i aua takiwa raruraru.
- —E ka whakakohorea te whakawakanga o te tiea e ka, karanga tetahi ki te Rore, me penei te patai atu o te W.R.T. "me whakapumautia ranei te whakawa o te tiea?"
- —E whai mana ana te W.R.T. tetahi atu mema ranei ki te karanga atu ki te mema e hara ana ki etahi o nga ture o te Rore, kia pai tona mahi.
- —Me awhinatia te moihana e tetahi, me whakapuakina mai hoki i te tiea, i mua o te kororerotanga e te Rore.
- —Me ata tuhituhia nga mea katoa kua whakaaetia.
- —Ka taea ano te whakahoki i te moihana e te tangata nana te moihana, mehemea e pai ana tona kai awahina; i mua hoki o te kororerotanga; engari kaore [unclear: e] taea te whakahoki mehemea kua korerotia, ki te kore e pai te Rore.
- —Kaua rawa e tika te moihana menemana i te menemana.
- —Ka tika te menemana whakakahore, whakarere ke ranei i te moihana, engari e he ana te menemana mo tetahi mea ke atu.
- —E ka homai he menemana whakakapi i tetahi wahi o te moihana, me matua korerotia te moihana, nga kupu whakakapi hoki, katahi ka korerotia te moihana kua homai nei he kupu hou ki roto.
- —E ka karangatia he wehewehenga, kei te taha nui ano te mana; kaore e tika te karanga ki te wehewehe, mehemea e koroiroi tonu ana te moihana.

Te Kororerotanga.

- —E ka hiahia tetahi mema ki te korero me tu ia me matua korero atu ki te Apiha Tumuaki me ki atu, "E Te Waati Rangatira Teparā," a kaua he kupu ke atu, kia tuohu mai te tumuaki; haunga te tu ki te whakapae i tetahi mea e he ana, ki te uiui ranei; ki te patai ranei mehemea e tika ana tetahi mea. E ka korero tetahi mema, ka moihana ranei ia i te moihana me piri tonu ia ki te moihana kaua e korero ki nga mea ke. A kia pai tonu ana kupu, kaua ia e ngautuara, e whakato i te korero ranei i te kupu whakahouhou.
- —E ka karangatia te mema e korero ana, mo tetahi mea he o ona kupu, me noho ia, kia whakaritea ano taua he.
- —Ki te tu nga mema e rua ki te korero [unclear: ma] te Tumuaki e ki ko wai e matua korero.
- —Kaua e nui atu i te rua nga korerotanga o te mema i te moihana kotahi, kaua hoki e roa atu tona korero i nga miniti e rima; engari kei te Rore te tikanga tuku i tenei kia rere ke.
- —I te mema e korero ana kaore e tika te whakapoto i tana korero; haunga te whakaatu i tetahi kupu ona e he ana, ki te patai ranei ki te whakatika i etahi o ona kupu; ki te tu tetahi mema ki te whakatika i te tangata e korero ana, me piri tonu ia ki taua mahi whakatika kaua e whai korero mo te moihana.
- —Mehemea i aia e korero ana ka whakapae ia i tetahi, ka whakakore ranei i tetahi, e rite ana tenei ki te hara, a ka tika kia panihitia ia e te, Tumuaki o te Rore.
- —Mehemea e ki ana tetahi kua he te mahi o te tiea ki aia; me karangatia te whakaaro o te Rore.
- —Kahore e tika te kororerero hamumu nei, te mea ranei i tetahi mea e whakararu ai te tangata e korero ana; a mehemea ka tohe tonu tetahi ki tera, me panihitia ia.

Nga Moihana E Whai Mana Ana.

- —Mehemea e korerotia ana tetahi moihana ko enei i raro nei nga moihana e tika ana kia moihauatia. 1, Mo te tiaana; 2, te moihana o mua atu; 3, te whakatakoto i te moihana ki runga i te tepu; 4, ki te whakaroa; 5, ki te hoatu ki tetahi rangi ke atu korero ai; 6, Ki te kimi take o tetahi mea o roto; 7, te wehewehe mehemea e tika ana te wehewehe; 8, te menemana; e nui atu ana te mana o te moihana tuatahi i o te rua, o te rua i te toru, a taea noa te waru; kaua e korerotia nga moihana 1, 2, 3.

Te Pootitanga.

- —E ka pootitia nga ra, te nama, te moni ranei; me matua pootitia te ra e tino roa atu ana, te nama tino nui; me te moni tino rahi. Me rite te tuhi o nga wahi ki te rite o te reta tuatahi, ara me timata i nga ingoa ko te reta tuatahi he "A," ki te wahi tuarua nga ingoa e timata ana i te reta "E," me pera haere.
- —Ka tika te karanga o tetahi mema, kia korerotia ano te moihana kua whakapumautia, i taua huihui ano, kaore e tika i te hui ke. Ki nga hui ke, me mahia taua mea mehemea nei ano he mea hou, ka tika, te whakarere, te whakahou, te aha ranei te, aha ranei.

- —E ka moihanatia te moihana tuatahi me penei te ahua o te whakaaturanga, "Me tukua ranei te moihana tuatahi kia pootitia?" Mehemea ka pahitia, kua mutu i tera nga menemana katoa—a me whakapumautia. Mehemea ka puta te menemana, me matua tuku kia pootitia te menemana whakamutunga. Ka tika ano te moihana o te mema kia tu te menemana, a, mehemea ka puta te moihana pena; me mutu tonu te pooti, me tu i te menemana i puta; a kua e hurihuria ano te moihana tuatahi.
- —E ka whakaroatia tetahi moihana, kaore nei i whakaritea he ra mo te korero ano; kua rawa e korerotia i taua hui.

Te Tiaana.

- —Ka tika te moihana mo te tiaana i nga takiwa katoa; haunga i enei ara, (1) mehemea e korero ana tetahi; (2) i te takiwa e wehewehe ana; (3) i te takiwa e pooti ana nga mema; (4) mehemea he moihana mo te tiaana te moihana i mua atu; (5) e ka karangatia te pooti mo te moihana i mau atu o tenei tu moihana.
- —Kaore e tika te menemana i te moihana mo te tiaana engari ka tika te menemana i te takiwa e hui ai ano.

Nga Moihana Kaore e Tika Te Kororerero.

- —(1) Te moihana mo te tiaana; (2) te moihana mo te whakatakoto ki runga i te tepu; (3) te moihana mo te moihana o mua; (4) te moihana mo te hurihuri; (5) te moihana mo te korero i tetahi pepa; (6) te moihana mo te mahi i tetahi mahi; (7) te moihana mo te oota, mehemea ehara tenei i te whakakahore i te ruritanga o te tiea; i te mea ranei e homai ana e ia ki te Rore.
- —Kaore e tika te kororerero i tetahi mea e homai ana hei menemana; i tetahi mea ranei e tika ana te homai kia meatia.

Te Korerotanga Pepa.

- —E tika tonu ana te korerotanga o tetahi pepa e apiti ana ki te moihana e korerotia ana.
- —E whai mana ana te pooti o nga tangata e rua o nga tangata e toru ki te whakakahore i tetahi ture whakahaere nei, i taua takiwa tonu; a e ka pou te wiki i muri o te homaitanga o te moihana mo te hapai mo te whakarere ranei i tetahi ture, me pooti a taua whakarere, hapai ranei i taua ture.